

غربالگری مادران باردار

مرضیه وحیددستجردی، دبیر ستاد ملی جمعیت در یک نشست خبری در پاسخ به سوالی درباره توقف اجرای غربالگری در دوران بارداری گفت: «به غلط در جامعه باب شده که می‌گویند غربالگری ممنوع شده است. غربالگری اکنون در دو مرحله اجرا می‌شود و مرتب برای بیماران نسخه می‌کنیم. غربالگری مرحله اول در هفته ۱۲ بارداری و مرحله دوم در بارداری ۴۰ هفته انجام می‌شود. بنابراین اکنون هیچ محدودیتی ممانعتی برای غربالگری وجود ندارد.» به گزارش ایسنا، او ادامه داد: «اتفاقی که می‌افتد این است که وقتی خانمی آزمایش و سونوگرافی انجام می‌دهد اکثراً جواب آزمایشات خوب است، اما گاهی ممکن است جواب آزمایش مشکوک باشد و نیازمند آزمایش دقیق‌تری باشد و فرد را به آزمایشگاه‌های معتبر می‌فرستیم. در مواردی مثل سندروم داون ممکن است آزمایش نشان دهد که دچار سندروم داون است که اگر تایید شود قانون پیش‌بینی کرده که خانم به سازمان پزشکی قانونی توسط متخصص مربوطه مراجعه کند. سازمان دارای کمیسیون است که با بررسی مدارک و صحت آن، اجازه سقط درمانی به علت اندیکاسیون جنینی داده می‌شود.» او گفت: «در نهایت در ۲۴ شهریور ۱۴۰۴ رئیس‌جمهور مصوبه الزامات و راهکارهای بهبود وضعیت جمعیت کشور را امضا کردند که در بند ج آن به این موضوع اشاره شده است که به منظور حمایت مادی فرهنگی از خانواده و ارتقا سلامت مادر و کودک کلیه مادران که از یک فروردین‌ماه ۱۴۰۵ فرزند خود را متولد می‌کنند، مشمول دریافت کارت امیدمادر خواهد بود.»

ایست قلبی دانش‌آموز زنجان

دانش‌آموز پسر ۱۴ ساله زنجانی، بر اثر ایست قلبی در مدرسه جان خود را از دست داد. به گزارش ایرنا، ابراهیم خسروشاهی، رئیس اورژانس پیش‌بیمارستانی و مدیریت حوادث دانشگاه علوم پزشکی زنجان، اعلام کرد: «این حادثه ساعاتی قبل در یکی از مدارس روستای سهرین زنجان به وقوع پیوست.» او اضافه کرد: «پس از گزارش موضوع، عوامل اورژانس به محل اعزام و متوجه شدند این دانش‌آموز دچار کاهش سطح هوشیاری شده است و قلب و ریه او کار نمی‌کند که به‌سرعت برای انجام عملیات احیا و انتقال او به بیمارستان اقدام شد. متأسفانه تلاش‌ها برای احیای این دانش‌آموز بی‌نتیجه ماند و درنهایت او جان خود را از دست داد.» به گفته خسروشاهی، علت این موضوع در دست بررسی قرار دارد. این دانش‌آموز پسر در مقطع متوسطه اول در روستای سهرین، از توابع بخش قره‌پشتلو شهرستان زنجان تحصیل می‌کرد.

هشدار وقوع سیلاب در ۹ استان

سازمان هواشناسی کشور نسبت به وقوع رگبار، رعدوبرق و احتمال وقوع سیلاب در ۹ استان، همچنین وزش باد شدید و خیزش گردوخاک در نقاط مختلف کشور هشدار داد. به گزارش ایسنا، این سازمان اعلام کرد که از روز پنجشنبه (۱۰ مهرماه) تا جمعه (۱۱ مهرماه) وقوع رگبار باران، رعدوبرق، وزش باد شدید موقت در نواحی مستعد گردوخاک و احتمال بارش تگرگ استان‌های مورد اشاره را تحت‌تأثیر قرار خواهد داد. به‌همین دلیل سیلابی‌شدن مسیل‌ها، جاری‌شدن روان‌اب، طغیان رودخانه‌های فصلی، صاعقه و آب‌گرفتگی معابر در این مناطق احتمال دارد و باید عدم‌توقف در حاشیه و بستر مسیل‌ها و رودخانه‌ها، احتیاط در فعالیت‌های کوه‌نوردی و احتیاط در جابه‌جایی عشایر کوچ‌رو را در نظر گرفت.

نرسیده‌ایم. مردم عادی هم از دوسال پیش دیگر نمی‌توانند وارد معدن شوند، هر چند احتمال سوءاستفاده در این زمینه همچنان وجود دارد.» «امین صمدی»، فعال رسانه‌ای اسفراینی اما می‌گوید این معدن همچنان بلاتکلیف است: «در سال ۱۳۹۹ استاندارد دستور داد که این معدن باید سازماندهی شود. اما با تغییر دولت و استاندارد، عملاً هیچ اتفاقی رخ نداد. در سال ۱۳۹۲ و هم‌زمان با انتخابات مجلس، آقای قوامی با وعده واگذاری معدن به تعاونی‌های مردمی کاندیدا شد و در جریان سفر رئیس‌جمهور هم این قول داده شد که معدن به مردم واگذار شود تا درآمدش برای آن‌ها باشد. این فعال رسانه‌ای درباره وعده‌های اخیر مسئولان هم می‌گوید: «حدود دوماه پیش، نماینده اسفراین در مجلس از وزیر صمت سوال کرد که چرا با وجود دستور رئیس‌جمهور مبنی بر واگذاری معدن آلبلاغ به تعاونی‌های مردمی، هنوز هیچ اقدامی انجام نشده است. تاجایی که اطلاع دارم، مزایده تاکنون برگزار نشده است.»

او در پایان وضعیت امروز معدن را چنین توصیف می‌کند: «تا آنجا که اطلاع دارم، همچنان مردم برداشت‌های غیرمجاز از این معدن انجام می‌دهند. مگر مردم از چیزی مفت دست می‌کشند؟ به‌ویژه با این اوضاع اقتصادی!» «پوریا مسلمی»، دیگر فعال رسانه‌ای اسفراینی درباره وضعیت معدن آلبلاغ هم می‌گوید این معدن، سال‌های سال است که به‌دلائل مختلف تعیین تکلیف نشده است: «اختلافاتی که نمایندگان وقت‌مجلس با وزارت‌صمت‌داشتند، دلیل این بلاتکلیفی‌ها بود. وزارت صمت می‌خواست این معدن به سرمایه‌گذاران بزرگ‌تر واگذار شود و برای این واگذاری رانت وجود داشت. در مقطعی نماینده وقت اسفراین تأکید کرد که باید مردم‌سهامدار این معدن باشند. مدتی نیز کارها انجام شده بود و فقط امضای مدیرکل پیشین صمت باقی مانده بود تا پرونده بسته شود، اما مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی به‌دلیل فشارهایی که وجود داشت از امضای نهایی خودداری کرد.»

او درباره روندهای اداری مرتبط با معادن می‌گوید: «در پهنه‌هایی که شناسایی می‌شوند، وزارت‌صمت، معدن یا اداره کل صنعت و معدن استان اقدام به شناسایی و سپس آن را واگذار می‌کند. معمولاً از طریق مزایده واگذاری انجام می‌شود، پیمانی بسته می‌شود و شرکی کار را در دست می‌گیرد. این شرکت‌ها با تعهداتی همراه هستند: از جمله تعداد نیروهایی که باید از میان بومیان یا غیربومیان جذب کنند و سایر موارد. باین‌حال تا جایی که اطلاع دارم، معدن آلبلاغ صرفاً شناسایی شده و هنوز واگذاری صورت نگرفته است. وزارت صمت تنها شناسایی را انجام داده است.»

کردن ۳۴ هزار خانوار منطقه اسفراین در مناطق «بام» و «صفی‌آباد» در قالب یک تعاونی بود. هدف از این کار، مردمی‌سازی بهره‌برداری و جلوگیری از خام‌فروشی عنوان شد، اما کارشناسان معتقدند تا زمانی که زیرساخت‌های فرآوری ایجاد نشود، معدن آلبلاغ همچنان درگیر خام‌فروشی و فرصت‌سوزی خواهد بود.

بعضی از مسئولان محلی اسفراین دل‌شان می‌خواسته سهامداران این معدن، خود مردم باشند: «از معدن برسد به‌دست خود مردم.» اما بعد از فراز و نشیب‌های زیادی که معدن آلبلاغ در این سال‌ها گذرانده، این اتفاق نیفتاد. «پوریا مسلمی»، فعال رسانه‌ای می‌گوید که حتی بحث تشکیل تعاونی در شهرستان اسفراین برای مشارکت مردم هم مطرح شد. قرار بود مردم سرمایه‌گذاری کنند، برداشت انجام شود و سود آن به سهامداران محلی برسد تا سرمایه از استان خارج نشود. اما با وجود همه این طرح‌ها، هنوز اتفاقی نیفتاده است.» این فعال رسانه‌ای با تأکید بر ارزش و حساسیت این معدن ادامه می‌دهد: «معدن آلبلاغ همواره پر حاشیه بوده و مردم روی آن حساسیت داشته‌اند. این معدن بسیار ارزشمند است و به تعبیر عامیانه، هر کسی تمایل داشته این لقمه چرب‌ونرم را در اختیار بگیرد. از آغاز تاکنون، هیچ متولی مشخصی نداشته است؛ از شرکت‌های ملی گرفته تا صنایع بزرگ، همگی مطرح بوده‌اند.» «حسین حاجی‌بگلو» مدیرکل سابق صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی به «هم‌میهن» می‌گوید تمام تلاش‌اش این بوده که مردم سهامدار این معدن باشند، اما موضوع روند دیگری را طی کرده است: به گفته او، نماینده اسفراین پیگیر موضوع مردمی‌سازی معدن بوده است، اما پیش از آغاز مسئولیت حاجی بگلو، معدن به ایمیدرو واگذار شده بود: «به‌دلیل اینکه فرآیند قانونی واگذاری انجام گرفته بود، مردمی‌سازی معدن با مشکل روبه‌رو شد. همان زمان گفته شد که این معدن متعلق به اسفراینی‌هاست و باید غربیه‌ها و اصفهانی‌ها کنار گذاشته شوند، اما در نهایت فولاد مبارکه اصفهان در مزایده برنده شد و مسئولیت استخراج معدن را به‌دست گرفت.»

حاجی بگلودر توضیح‌موضع خود می‌گوید: «مامی خواستیم سود معدن به مردم داده شود، اما بر خی معتقد بودند، مردم منطقه می‌توانند در معدن کار کنند و از این طریق درآمد داشته باشند. هدف ما این بود که خود مردم سهامدار باشند، اما چنین اتفاقی نیفتاد. ما مجوزها را صادر کردیم تا معدن رسمیت و هویت پیدا کند، با این حال برخی از مسئولان در این زمینه بی‌اهره رفتند.»

او می‌گوید: «در سال ۱۴۰۲ پروانه معدن صادر شد. در حال حاضر معدن حفاظت می‌شود و شرکت فولاد مبارکه اصفهان قرار است از این پس عملیات برداشت را انجام دهد، هر چند هنوز به این مرحله

شرکت فولاد سپاهان اصفهان قرار شده کارهای اکتشافی را انجام دهد تا معدن به بهره‌برداری برسد.» این روستایی درباره گذشته معدن می‌گوید: «از چندین سال قبل، برداشت از معدن توسط افراد غیرمجاز انجام می‌شد، اما کسی اطلاع نداشت که سنگ‌های آن چیست و چه ارزشی دارد. چون برداشت‌ها غیراصولی بود، با کوچک‌ترین باران، کوه ریزش می‌کرد. آن قدر این خبرها پیچید که از شهرهای دیگر هم مردم برای برداشت می‌آمدند؛ از جای‌جای خراسان شمالی، جنوبی، رضوی و حتی زاهدان. از همه‌جای ایران می‌آمدند؛ یا به‌عنوان خریدار یا به‌عنوان کارگر. کارگران خودشان سنگ‌ها را وزن می‌کردند و همان پایین کوه می‌فروختند. از طلا و مس گرفته تا سرب و روی؛ هر چیزی آنجایی‌دامی شود.»

او درباره مطالبات امروز مردم هم می‌گوید: «حالا که راه درآمد مردم از این معدن کم شده، اهالی می‌خواهند سهامدار معدن باشند؛ مثل تجربه نیشکر هفت‌تپه. آقای نماینده محترم اسفراین هم قول داده که مردم در آنجا سهامدار شوند. آن زمان که مردم می‌توانستند به معدن بروند، سرقت در سطح خراسان شمالی خیلی کم شده بود و مردم کلاً درگیر معدن بودند؛ ولی متأسفانه از زمانی که معدن را بستند دیگر باز ناامنی‌ها و مشکلات اینجا زیاد شده است.»

«پوریا مسلمی»، فعال رسانه‌ای اسفراینی هم با یادآوری حوادث تلخ این معدن می‌گوید، تا سال گذشته یا یک‌سال ونیم پیش تقریباً اگر نه هر ماه، دست‌کم هر دوماه، خبر فوتی از آنجا به گوش می‌رسید: «در یک تا دو سال گذشته، این اتفاق بارها رخ داد؛ یکبار دوفنر، بار دیگر پنج‌نفر و گاهی سمنفر جان خود را از دست دادند. همواره خبر کشته‌شدن می‌رسید. کارگران به‌دلیل ورود غیراصولی به معدن با ریزش مواجه می‌شدند. برداشت‌ها عملاً غیرقانونی انجام می‌شد و حتی با الاغ به منطقه می‌رفتند. بسیاری از کارگرانی که جویای کار بودند، به برداشت غیرمجاز روی می‌آوردند، مواد معدنی را به دلالان می‌سپردند و دلالان نیز با قیمت بالا آن را به فروش می‌رساندند.»

مسلمی تأکید می‌کند که این بلاتکلیفی همچنان ادامه دارد: «این قضیه هنوز هم تعیین تکلیف نشده و سال‌هاست که بلاتکلیف مانده است. با وجود وعده‌های چندین نماینده طی سال‌های اخیر، هنوز نتیجه‌ای به‌دست نیامده است. چون معدن به‌شکل رسمی فعالیت نمی‌کرد، تلفات هم چندان رسانه‌ای نمی‌شد. اکنون هم به‌نظر می‌رسد که کارفرمای مشخصی وجود ندارد؛ تنها تعدادی کارگر به آنجایی‌روند، کار می‌کنند و خودشان محصول را به فروش می‌رسانند.»

«حسین حاجی‌بگلو»، مدیر کل سابق صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی هم تأیید می‌کند که دلیل کشته‌شدن چند نفر در سال‌های گذشته در این معدن، برداشت‌های غیرمجاز بوده است: «پیش از واگذاری معدن به ایمیدرو، تلفات وجود داشت. اما از اواخر سال ۱۳۹۹ که من مسئولیت گرفتم، دیگر کسی در این معدن کشته نشد. از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳، هیچ گزارشی از فوتی به گوش نرسید، در حالی که تا قبل از آن حدود ۸ نفر به‌دلیل ریزش معدن جان خود را از دست داده بودند.»

«مهدی کرامتی»، فرماندار سابق اسفراین و مدیرکل کنونی صنعت، معدن و تجارت استان خراسان شمالی اما می‌گوید در سال‌های ۹۷ و ۹۸ که برداشت‌های ناایمن از معدن آلبلاغ انجام می‌شد، چند ریزش اتفاق افتاد و این معدن دیگر کشته‌ای نداشته است: «از سه‌سال پیش تیم حفاظتی مستقر است و کارش را انجام می‌دهد.»

▼ معدن برای اصفهانی‌ها نه اسفراینی‌ها

گرچه نماینده مردم اسفراین در مجلس اخیراً تأکید کرده است که درآمدهای این معدن می‌تواند موتور توسعه زیرساختی در خراسان شمالی شود با این حال، کندی پیشرفت طرح‌های اجرایی، نبود صنایع پایین‌دستی و پیچیدگی‌های محیط‌زیستی باعث شده افکار عمومی منطقه با نوعی تردید به آینده معدن نگاه کند. از طرفی، یکی از اقدامات جنجالی در مسیر قانونی کردن معدن آلبلاغ، تصمیم برای سهامدار

